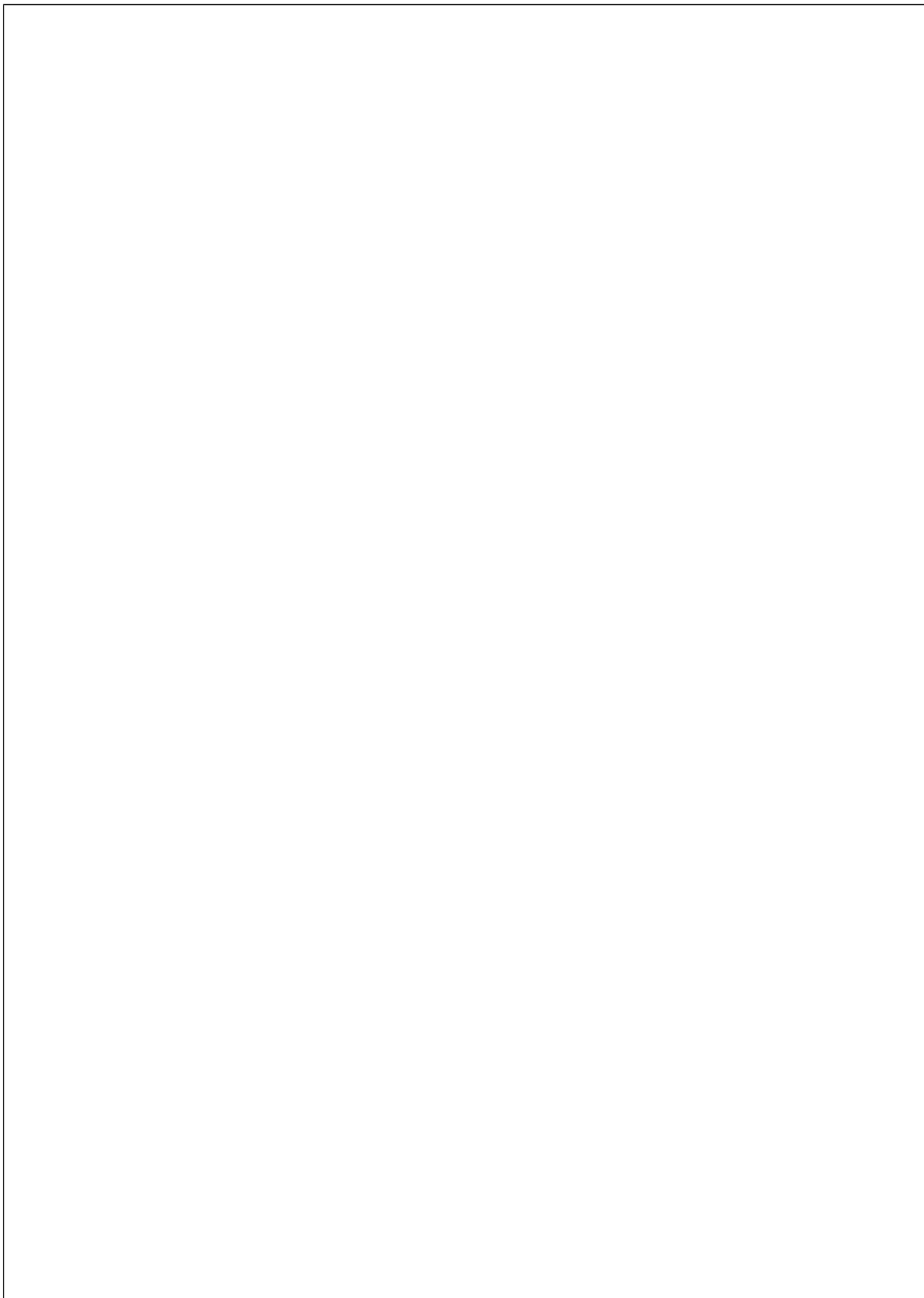

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/231236,Narada-sluzbowa-dyrektora-i-prokuratorow-Glownej-Komisji-Scigania-Zbrodni-przeci.html>
26.02.2026, 21:53

Narada służbowa dyrektora i prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z naczelnikami Oddziałowych Komisji

W dniu 6 października 2025 roku w Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Warszawie odbyła się narada służbowa dyrektora Andrzeja Pozorskiego i prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z naczelnikami Oddziałowych Komisji.

07.10.2025

W naradzie udział wzięli zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma oraz dyrektor Biura Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Marek Jedynak.

Przedmiotem narady był stan śledztw prowadzonych w ramach „Archiwum Zbrodni”, przedsięwzięcia realizowanego od sierpnia 2022 roku w Instytucie Pamięci Narodowej, polegającego na przeprowadzaniu przez prokuratorów analizy akt umorzonych śledztw o przestępstwa popełnione między innymi w okresie obowiązywania w Polsce stanu wojennego, pod kątem nowych możliwości dowodowych uzasadniających podjęcie na nowo, względnie wszczęcie, śledztw w sprawach niewyjaśnionych dotąd zbrodni komunistycznych lat 80-tych XX wieku.

W czasie dyskusji podniesiono, że prokuratorzy Oddziałowych Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zainicjowali dotąd łącznie 18 postępowań karnych i część z nich przyniosła już wymierne efekty procesowe.

Wskazano przy tym, że wniesiono akt oskarżenia przeciwko 27 byłym funkcjonariuszom Służby Więziennej, którzy w dniu 14 sierpnia 1982 roku w Kwidzynie wzięli udział w pobiciu ponad 100 osób internowanych w tamtejszym Ośrodku Odosobnienia oraz fizycznie i psychicznie znęcali się nad nimi, przedstawiono zarzuty 10 byłym funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej, którzy bezprawnie użyli broni palnej wobec osób biorących udział w pokojowej manifestacji mieszkańców Lubina w dniu 31 sierpnia 1982 roku, a w następstwie wniesionych aktów oskarżenia zapadły wyroki skazujące wobec 3 byłych funkcjonariuszy ZOMO za udział w pobiciu uczestnika demonstracji ulicznej w Szczecinie w 1982 roku oraz wobec byłego funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej za fałszywe oskarżenie o czynną napaść na funkcjonariuszy milicji uczestnika demonstracji ulicznej w dniu 31 sierpnia 1982 roku w Lubinie.

Przedstawiono przy tym istotne zamierzenia poszczególnych Oddziałowych Komisji, co do dalszego biegu śledztw w tej kategorii spraw.

Omówiono także zagadnienia związane z prowadzeniem śledztw w sprawach bezprawia sądowego okresu stanu wojennego w Polsce. Naczelnicy Oddziałowych Komisji poinformowali o biegu spraw, w których skierowano wnioski do Sądu Najwyższego o podjęcie uchwał zezwalających na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziów i prokuratorów. Wskazali przy tym, iż na prawomocne rozstrzygnięcie wniosków w tym zakresie nierzadko oczekuje się kilka lat. W jednej ze spraw okres ten sięga 7 lat.

Zaprezentowano orzeczenia sądów, zapadłe w ciągu ostatniego roku w wyniku wniesionych przez prokuratorów Oddziałowych Komisji aktów oskarżenia oraz poinformowano o biegu postępowań sądowych, zainicjowanych ich wniesieniem.

Wyroki skazujące zapadły w ub. roku wobec byłych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, którzy zostali uznani winnymi fizycznego i psychicznego znęcania się nad internowanymi działaczami NSZZ „Solidarność” oraz winnymi przekroczenia uprawnień związanych z prawem do użycia środków przymusu bezpośredniego podczas zatrzymania działacza NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych.

Przedstawiono, że w śledztwie prowadzonym w sprawie zabójstwa Czesława Kukuczki przez oficera Stasi na przejściu granicznym w Berlinie Wschodnim w 1974 roku, ustalono dane sprawcy zbrodni oraz miejsce jego zamieszkania w Niemczech, co pozwoliło na skierowanie Europejskiego Nakazu Aresztowania. Strona niemiecka odmówiła co prawda wydania Polsce sprawcy zabójstwa Polaka, ale na podstawie materiałów zgromadzonych przez prokuratora IPN zainicjowała własne śledztwo, które zakończono wniesieniem aktu oskarżenia do Sądu Krajowego w Berlinie przeciwko byłemu oficerowi służby bezpieczeństwa NRD. Wyrokiem z dnia 14 października 2024 roku Sąd Krajowy w Berlinie uznał obywatela Niemiec Manfreda N. – byłego oficera operacyjnego służby bezpieczeństwa NRD (Stasi) winnym zabójstwa obywatela polskiego Czesława K. w dniu 29 marca 1974 roku na kolejowym przejściu granicznym pomiędzy NRD a Berlinem Zachodnim i wymierzył mu za ten czyn karę 10 lat pozbawienia wolności.

Poinformowano, że w dniu 15 stycznia 2025 roku prokurator Oddziałowej Komisji w Warszawie skierował do sądu akt oskarżenia przeciwko byłym członkom Rady Ministrów, którzy zostali oskarżeni o przekroczenie przysługujących im uprawnień podczas posiedzenia Rady Ministrów w dniu 30 listopada 1981 roku w Warszawie poprzez oddanie głosu za przyjęciem rozporządzenia w sprawie zniesienia Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej w Warszawie mimo braku prawnych warunków wydania tegoż aktu prawnego, czym działali na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego kilkudziesięciu podchorążych, którym uniemożliwiono kontynuowanie nauki i zdobycie stopnia oficera pożarnictwa.

Śledztwo prowadzone w tej sprawie przez Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie dostarczyło podstaw do przyjęcia, że oskarżeni biorąc udział w uchwaleniu rozporządzenia o zniesieniu Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej w Warszawie kierowali się jedynie motywami politycznymi, wbrew potrzebom społecznym i gospodarki narodowej, ze względu na zainicjowany w tej uczelni w dniu 24 listopada 1981 roku protest podchorążych, który – wedle ówczesnych władz państwowych oraz partyjnych – miał negatywny wpływ na społeczeństwo. Wystąpienie podchorążych członkowie Rady Ministrów chcieli zatem jak najszybciej stłumić demonstrując przy tym determinację i siłę wobec protestujących celem ich zastraszenia, podobnie jak studentów innych uczelni tuż przed wprowadzeniem stanu wojennego w Polsce. Niebawem rozpocznie się w tej sprawie proces przed warszawskim sądem.

Odrębnym tematem narady były efekty poszukiwań masowych mogił ofiar zbrodni niemieckich oraz zamierzenia w tym zakresie na najbliższy rok.

Przedstawiono, iż w 2024 roku zakończono prace poszukiwawcze i ekshumacyjne na północnych obrzeżach Chojnic zwanych Doliną Śmierci, a ich efektem było odnalezienia pięciu masowych mogił ponad 700 cywilnych ofiar niemieckich zbrodni wojennych.

Poinformowano, że planowane są działania procesowe zmierzające do odnalezienia kolejnych

miejsc, w których Niemcy w 1944 roku zacierali ślady zbrodniczej działalności w ramach tzw. Aktion 1005. Dotąd czynności przeprowadzone w śledztwie pozwoliły na odkrycie nieopodal miejscowości Białuty blisko 17 ton prochów ludzkich, co wskazuje na co najmniej 8 tysięcy osób pomordowanych w tym miejscu przez funkcjonariuszy niemieckich.

Podniesiono, że działania prokuratora podjęte we współpracy z pracownikami Muzeum II Wojny Światowej doprowadziły do odnalezienia nieznanymi miejsc pochówków żołnierzy Wojska Polskiego, którzy stracili życie broniąc we wrześniu 1939 roku terenu Wojskowej Składnicy Tranzytowej Westerplatte, a przeprowadzone w śledztwie porównawcze badania genetyczne do identyfikacji pięciu żołnierzy. Obecnie trwają badania genetyczne, których celem jest identyfikacja szczątków kolejnych żołnierzy ekshumowanych na terenie Westerplatte.

Planowane są natomiast prace poszukiwawcze ofiar podobozów KL Ravensbrück w Kaliszu Pomorskim oraz w Chojnie.

Naczelnik Oddziałowej Komisji w Szczecinie poinformował ponadto, że na 4 grudnia 2025 roku planowana jest premiera fabularyzowanego filmu dokumentalnego, powstałego na podstawie ustaleń śledztwa Oddziałowej Komisji w Szczecinie w sprawie zbrodni dokonanych na więźniach podobozu KL Ravensbrück w Chojnie, który będzie nosił tytuł „Dziewczynka ze zdjęcia”.

Naczelnicy informowali także o udziale prokuratorów Oddziałowych Komisji w konferencjach, wykładach, szkolnych lekcjach historii oraz kontaktach ze środkami masowej informacji.

Rzecznik Prasowy
Główniej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
prok. Robert Janicki

Warszawa, dnia 7 października 2025 r.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Centrala

Komunikat